

Promemorian - Krav på folkhögskolorna när undersköterska blir en skyddad yrkestitel

Remiss från Utbildningsdepartementet
Remisstid den 16 mars 2023

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Emilia Bjuggren

Sammanfattning av ärendet

Den 1 juli 2023 träder lagändringar i kraft som innebär att endast den som har ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska ska få använda titeln i yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område och i verksamhet enligt socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

I en promemoria från Utbildningsdepartementet lämnas förslag till en ändring i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen. Förslaget innebär att det ska vara ett villkor för en folkhögskola som vill få statsbidrag för kurser med yrkesinriktning mot arbete som undersköterska att folkhögskolan ställer krav på resultat av lärande som motsvarar de krav som ställs på motsvarande utbildning inom gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning.

Ändringen i förordningen om statsbidrag till folkbildningen föreslås träda i kraft den 1 juli 2023.

Remissen har skickats till Stockholms stad för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden. Arbetsmarknadsförvaltningen har inkommit med ett kontorsyttrande. Utbildningsnämnden avstår från att svara.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till förslaget och bedömer att det inte kommer ha någon märkbar ekonomisk påverkan på staden.

Arbetsmarknadsförvaltningen tillstyrker förslaget och anser att det är viktigt för såväl arbetsgivaren som för eleverna att utbildningen mot undersköterska är likvärdig och att den motsvarar de kompetenskrav Socialstyrelsen har för att kunna ansöka om skyddad yrkestitel.

Äldrenämnden ställer sig positiv till förslaget och anser att det är viktigt att det finns olika utbildningsformer.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Att yrket undersköterska får en skyddad yrkestitel är ett välkommet och viktigt steg för att säkra kvaliteten inom äldreomsorgen och sjukvården. Reformen tydliggör vilka kompetenser som krävs för de uppgifter som undersköterskor utför. Undersköterska är Sveriges vanligaste yrke, det är hög tid att statusen för yrkeskåren höjs och av största vikt att den kunskap och kompetens som en undersköterska besitter tas tillvara, vilket också i längden leder till ökad kvalitet och patientsäkerhet.

Stockholm den 8 mars 2023

Emilia Bjuggren

Bilaga

Promemorian - Krav på folkhögskolorna när undersköterska blir en skyddad yrkestitel, dnr KS 2022/1336-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Den 1 juli 2023 träder lagändringar i kraft som innebär att endast den som har ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska ska få använda titeln i yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område och i verksamhet enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade. Den som saknar ett sådant bevis ska inte heller få använda en titel som kan förväxlas med yrkestiteln undersköterska. Bestämmelserna har förts in i 4 kap. 5 a och 6 §§ patient-säkerhetslagen (2010:659), 3 kap. 3 § socialtjänstlagen och 6 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

När lagändringarna trätt i kraft gäller vissa övergångsbestämmelser. Den som vid ikraftträdandet är tillsvidareanställd med yrkestiteln undersköterska får fortsätta att använda titeln under en tioårsperiod till och med den 30 juni 2033 trots att han eller hon inte fått bevis om rätt att använda den. Ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska ska utfärdas till den som senast den 30 juni 2033 lämnar in en ansökan om bevis och som har en utbildning mot vård och omsorg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning, som genomförts enligt äldre bestämmelser (punkt 2 och 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen om ändring patientsäkerhetslagen).

I Utbildningsdepartementets promemoria lämnas förslag till en ändring i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen. Förslaget innebär att det ska vara ett villkor för en folkhögskola som vill få statsbidrag för kurser med yrkesinriktning mot arbete som undersköterska att folkhögskolan ställer krav på resultat av lärande som motsvarar de krav som ställs på motsvarande utbildning inom gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning. Folkhögskolorna ska också vara skyldiga att utfärda ett intyg till de studerande som har nått godkänt resultat, så att de, på samma sätt som den som har en motsvarande utbildning från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning, kan ansöka hos Socialstyrelsen om att få ett bevis om rätt att använda yrkestiteln undersköterska.

Ändringen i förordningen om statsbidrag till folkbildningen föreslås träda i kraft den 1 juli 2023.

En målsättning med regleringen av undersköterskeyrket är att kvaliteten och säkerheten i vården och omsorgen ska säkerställas. Det är också viktigt att tillgången på undersköterskor i samhället är god. Förslagen i Utbildningsdepartementets promemoria bedöms bidra till detta genom att säkerställa att kurser på folkhögskola med yrkesinriktning mot arbete som undersköterska ska vara en likvärdig alternativ väg till arbete med yrkestiteln undersköterska.

Förslagen innebär inte att kommuner eller regioner får några nya ekonomiska åtaganden eller några nya krav som inskränker kommunernas eller regionernas självstyre.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden. Arbetsmarknadsförvaltningen har inkommit med ett kontorsyttrande. Utbildningsnämnden avstår från att svara.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 10 januari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positiv till förslaget om ändring i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen. Behovet av undersköterskor inom Stockholm stad kommer vara stort under en lång tid framåt och att möjliggöra att folkhögskolor kan tillhandahålla kurser med yrkesinriktning mot arbete som undersköterska, med samma krav på resultat som ställs på motsvarande utbildning inom gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning, anser stadsledningskontoret kommer främja möjligheten till fler legitimerade undersköterskor framöver.

Stadsledningskontoret bedömer att förslaget inte kommer ha någon märkbar ekonomisk påverkan på staden.

Stadsledningskontoret föreslår att remissen Promemorian – Krav på folkhögskolorna när undersköterska blir en skyddad yrkestitel anses vara besvarad med vad som sägs i detta tjänsteutlåtande.

Arbetsmarknadsförvaltningen

Arbetsmarknadsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 30 januari 2023 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen tillstyrker förslaget om ändring i förordningen om statsbidrag till folkbildningen. Stockholms stad har ett stort behov av undersköterskor under lång tid framåt och det kan vara en fördel med olika utbildningsanordnare som kan ge formell behörighet till undersköterska. Förslaget innebär att folkhögskolorna får krav på sig att erbjuda utbildning som motsvarar innehållet i den utbildning som ges från gymnasieskolan eller i komvux som baseras på Skolverkets yrkespaket. Det är viktigt för såväl arbetsgivaren som för eleverna att utbildningen mot undersköterska är likvärdig och att den motsvarar de kompetenskrav Socialstyrelsen har för att kunna ansöka om skyddad yrkestitel.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 31 januari 2023 följande.

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 20 december 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om ändringen om förordningen om statsbidrag till folkbildningen. Stockholms stad har ett stort behov av undersköterskor under lång tid framåt och anser att det är av stor vikt att det finns många utbildningsanordnare som kan ge formell behörighet till undersköterska. Det är viktigt att det finns olika utbildningsformer eftersom kommunal vuxenutbildning inte passar alla och då kan utbildning på folkhögskola vara ett bättre alternativ.